

Oponentský posudek na bakalářskou práci sl. Veroniky Matouškové Reflexe důvodů volby jména dítěte pohledem aktérů. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, 2016, 79 s.

Vedoucí práce: *PhDr. Miloslava Turková, CSc.*

Bakalářská práce kolegyně Veroniky Matouškové je věnována zajímavému a atraktivnímu problému volby jména dětí v současných vícegeneračních rodinách žijících na Strakonicku. Sestává s části teoreticko-metodologické, v níž autorka poměrně zdařile shrnuje závěry vybraných jazykovědných prací k tématu a přibližuje i základy legislativy vztahující se k volbě křestního jména. V tomto přehledu bych si dovolila udělat jen malé opravy: např. řecká jména se k nám nedostávají až dnes (s. 11), ale již po druhé světové válce, a to v souvislosti s vlnou řecké levicové emigrace. Naopak vietnamští rodiče žijící v České republice často pro své děti volí u nás obvyklá jména. Také židovská jména nejsou pochopitelně záležitostí až současné volby. Prosím, aby se u obhajoby kolegyně vyjádřila i k přebranému tvrzení, že méně vzdělaní rodiče vybírají častěji jména tradiční nebo jména seriálových hrdinů a jména neobvyklá (s. 19-20, výzkum M. Knappové). Vlnu zájmu o jména typu Rút či Sára bych pak spojila s módním zájmem o židovství, nikoli s „náboženskými vlivy“ (s. 20).

Vlastní výzkum realizovala sl. Matoušková na Strakonicku, přičemž svůj výzkum uvedla přehledem statistického vyhodnocení jmen dětí narozených na Strakonicku a v České republice v l. 2010-2015. Obě statistiky nevykázaly výrazné změny a je škoda, že se kolegyně nezamyslela nad příčinami této podobnosti. Sl. Matoušková přitom pracovala metodou polostrukturovaného rozhovoru, který realizovala v šesti rodinách. Nerozumím pouze tomu, proč její informátoři museli mít minimálně střední vzdělání. Pokud by totiž kolegyně provedla skutečně analýzu oblíbenosti jmen s ohledem na vzdělání rodičů, měla rozlišit rodiče středo- a vysokoškolsky vzdělané. Naopak jsou zdařilé profily rodin, i když je škoda, že autorka necharakterizovala také oblast (nebo oblasti?), z níž rodiny pocházejí. V tomto případě bych zohlednila při charakteristice informátorů i jejich náboženskou orientaci. Ve vlastním výzkumu se autorka zaměřila na řadu zajímavých problémů, některé však přesto pominula (např. každý z informátorů se pravděpodobně ve svém okolí setkal s nevhodnou volbou křestního jména; zanechalo to v něm nějaký otisk?). Obdobně by ještě širší analýzu zasloužilo prokreslení názorových shod a rozdílů mezi rodiči a prarodiči, případně nátlakových mechanismů při výběru jména pokračovatele rodu. Strany 39-41 („generační pohled“) patří k nejlepším úsekům práce. Dokázala by kolegyně říci, kdo má dnes dominantní vliv při výběru jména (jde skutečně o partnerskou dohodu /s. 64/, nebo je jeden z partnerů iniciativnější /závěr ze s. 65/, jak pak fungují mechanismy ovlivňování druhých)? Mají lidé s neobvyklými jmény tendenci vybírat pro své děti neobvyklá nebo „obyčejná“ jména? Zažili lidé se svým jménem např. v dětském kolektivu nějaké trauma?

Závěry, k nimž autorka dospěla, jsou jinak zpravidla uvážené a lze jim vytknout pouze to, že je kolegyně nevztáhla k tomu, co se již dozvěděla z odborné literatury. Práce je napsána čtivě, pouze s několika chybami v interpunkci. Navrhuji ji hodnotit jako slušnou *velmi dobrou*.

V Praze 31. 8. 2016

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.